

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Lublinie**

Lublin, dnia 26 sierpnia 2010 r.

**Pan
Henryk Matej
Starosta Zamojski**

LLU-4101-09-04/2010
P/10/062

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie przeprowadziła kontrolę w Starostwie Powiatowym w Zamościu (zwanym dalej „Starostwem”) wykonywania przez Starostwo zadań w zakresie organizowania regionalnych przewozów autobusowych w okresie od 1 stycznia 2009 r. do 30 kwietnia 2010 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 04 sierpnia 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Staroście niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia kontrolowaną działalność pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Pozytywną ocenę uzasadnia prawidłowe wykonywanie obowiązków określonych w przepisach ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym² („uotd”) dotyczących udzielania licencji na krajowy transport drogowy, wydawania zezwoleń na regularny przewóz osób oraz kontroli co najmniej raz na 5 lat przedsiębiorców, którym wydano licencje i zezwolenia na wykonywanie działalności transportowej przewozu osób.

Stwierdzone nieprawidłowości polegały w szczególności na nierzetelnej realizacji obowiązku sporządzania co najmniej raz w roku analiz sytuacji rynkowej dotyczącej regularnego przewozu osób w zakresie określonym w art. 22a ust. 5 uotd.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

1. Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia realizację zadania związanego z przeprowadzaniem analizy sytuacji rynkowej w zakresie regularnego przewozu osób. W roku 2009 Starostwo prowadząc osiem postępowań w sprawie wydania nowego lub zmiany zezwolenia na linie komunikacyjne o długości do 100 km dokonywało częściowej analizy sytuacji rynkowej uwzględniając m.in. dostępne rozkłady jazdy innych przewoźników, pozytywne opinie organów gmin właściwych ze względu na planowany przebieg linii komunikacyjnej. Odnoszono się również do dotychczasowego wywiązywania się przewoźnika z realizacji przewozów. Uwzględniano również fakt, że wszystkie wydawane przez Starostwo zezwolenia dotyczyły przewozów realizowanych głównie na potrzeby dzieci i młodzieży szkolnej (autobusy kursowały na tych liniach wyłącznie w dniach nauki szkolnej). Dla trzech pozostałych linii komunikacyjnych w roku 2009 (Bondyrz II – Suchowola Szkoła, Szczepleszyn – Radecznica i Zwierzyniec – Radecznica) analizy sytuacji rynkowej w zakresie regularnego przewozu osób Starostwo nie sporządzało, co naruszało postanowienia art. 22a ust. 3 i 5 uotd. Za czynności związane ze sporządzeniem analiz pobierano opłaty w wysokości zgodnej z postanowieniami § 1 i § 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 grudnia 2003 r. w sprawie stawek opłat uiszczanych przez przewoźników drogowych za czynności związane z opracowaniem analizy sytuacji rynkowej w zakresie krajowego regularnego przewozu osób³.

2. NIK pozytywnie ocenia wykonywanie zadań związanych z udzielaniem przedsiębiorcom licencji na wykonywanie transportu drogowego, które realizowano zgodnie z przepisami art. 5 i art. 7 ust.1 i 2 pkt 1 uotd. Wszystkie wnioski o udzielenie licencji oraz o ich zmianę złożone przez przedsiębiorców w latach 2002 – 2010 (do 30 kwietnia) były kompletne i spełniały wymogi określone w art. 8 ust. 2 i 3 ww. ustawy. Sprawy związane z wydawaniem licencji i ich zmianą załatwiano terminowo, zgodnie z art. 35 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Kpa)⁴, w okresie od 1 do 20 dni. W okresie objętym badaniem kontrolnym wszczęto osiem postępowań administracyjnych dot. wydanych licencji w wyniku których dwie cofnięto, a cztery przypadkach stwierdzono ich wygaśnięcie.

3. Zgodnie z przepisami art. 18 ust. 1 pkt 1 lit. e uotd wykonywano również zadania związane z wydawaniem przedsiębiorcom zezwoleń na wykonywanie przewozów regularnych osób na liniach komunikacyjnych na terenie powiatu. Objęte kontrolą wnioski o wydanie

² Dz. U. z 2007 r. Nr 125, poz. 874 ze zm.

³ Dz. U. Nr 232, poz. 2331

zezwoleń oraz ich zmianę złożone przez przedsiębiorców w latach 2008 – 2010 (do 30 kwietnia) były kompletne i spełniały wymogi określone w art. 22 ust. 1 uotd. Warunki określone we wnioskach/zezwoleńiach na planowany przebieg linii komunikacyjnej wraz z rozkładem jazdy, we wszystkich przypadkach uzgodniono z właściwymi organami gmin i miast, stosownie do wymogów art. 18 ust. 1 pkt 1 lit. e ww. ustawy. Decyzje w sprawie udzielenia zezwolenia lub jego zmiany wydawane były zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o transporcie drogowym, po uprzednim sprawdzeniu czy nie występują przesłanki stanowiące podstawę do wydania decyzji odmownej, wymienione w art. 22a ust. 1 pkt 2 uotd. W okresie objętym kontrolą nie podejmowano postępowania administracyjnego skutkującego cofnięciem zezwolenia.

4. NIK pozytywnie ocenia sprawowanie nadzoru i kontroli nad przedsiębiorcami w zakresie spełniania wymogów będących podstawą do udzielenia licencji na wykonywanie transportu drogowego (art. 84 ust. 1-2 uotd). Zgodnie z tym przepisem organ który wydał licencję powinien przeprowadzać kontrole przedsiębiorcy w zakresie spełniania wymogów będących podstawą do jej wydania, co najmniej raz na 5 lat. Na 26 przedsiębiorców którzy w czasie kontroli NIK posiadali aktualne licencje na wykonywanie krajowego drogowego transportu osób, kontrole przeprowadzono u 25 z nich (jednemu przedsiębiorcy licencji udzielono dnia 19.03.2009 r.). Kontroli przedsiębiorców w zakresie spełniania wymogów będących podstawą do wydania im zezwoleń na wykonywanie przewozów regularnych nie prowadzono (od daty ich wydania nie upłynął jeszcze pięcioletni okres ustalony w art. 84 ust. 2 uotd).

5. W roku 2009 przewoźnicy wykonujący przewozy osób na podstawie zezwoleń przedkładali Staroście aktualizacje rozkładów jazdy, zgodnie z postanowieniami § 3 ust. 1-2 i § 4 pkt 1 rozporządzenia Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 13 stycznia 2006 r. w sprawie treści, sposobu i terminów ogłaszania rozkładów jazdy oraz ich aktualizacji, warunków ponoszenia kosztów związanych z zamieszczaniem informacji dotyczących rozkładów jazdy oraz podawania rozkładów jazdy do publicznej wiadomości⁵.

W trakcie oględzin NIK przeprowadzonych na czterech liniach komunikacyjnych stwierdzono, że na 5 przystankach (18% sprawdzonych) brakowało tabliczek informacyjnych z aktualnymi rozkładami jazdy, co naruszało postanowienia art. 18 ust. 1 pkt 2 uotd.

⁴ Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.

⁵ Dz. U. Nr 12, poz. 79

6. W okresie objętym kontrolą opłaty za czynności administracyjne z zakresu udzielonych licencji i wydanych zezwoleń, pobierano zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 4 grudnia 2007 r. w sprawie wysokości opłat za czynności administracyjne związane z wykonywaniem przewozu drogowego oraz za egzaminowanie i wydanie certyfikatu kompetencji zawodowych⁶. Opłaty za udzielone licencje i ich zmiany naliczano w wysokości zgodnej z postanowieniami § 2 ust. 1 pkt 2, § 4 i § 5 ust 3 ww. rozporządzenia, podobnie jak opłaty związane z wydawaniem zezwoleń (§ 13 pkt 1, § 15 i § 16 ust 1 i 2).

7. W sposób rzetelny realizowano w okresie objętym kontrolą obowiązki sprawozdawcze, określone w art. 83 ust. 3 uotd. Informacje półroczne dotyczące liczby udzielonych licencji i zezwoleń terminowo (do 15 stycznia i 15 lipca każdego roku) przekazywano Ministrowi Infrastruktury. Dane zawarte w przekazanych informacjach odzwierciedlały liczby faktycznie wydanych w tym okresie licencji i zezwoleń.

8. Struktura organizacyjna i kadrowa Starostwa zapewniała właściwe wykonywanie zadań dotyczących transportu drogowego i regularnych przewozów osób. Osoba realizująca bezpośrednio te zadania na stanowisku specjalisty w Wydziale Komunikacji, Transportu i Dróg Publicznych posiadała ustalony zakres czynności, a prowadzenie spraw objętych tematyką kontroli znajdowało odzwierciedlenie w regulaminie organizacyjnym Starostwa, w którym określono również osoby odpowiedzialne za nadzór nad prawidłową realizacją tych obowiązków. W Starostwie utworzono stanowisko ds. kontroli, instruktażu oraz skarg i wniosków. Sprawy związane z organizacją i funkcjonowaniem regionalnych przewozów autobusowych nie były przedmiotem kontroli wewnętrznej. Bieżący nadzór i kontrola nad realizacją zadań przez osobę prowadzącą sprawy związane z przewozami osób, zgodnie z regulaminem organizacyjnym Starostwa, sprawował kierownik Wydziału Komunikacji, Transportu i Dróg Publicznych.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) przeprowadzanie okresowych analiz sytuacji rynkowej w zakresie regularnego przewozu osób z częstotliwością, co najmniej raz w roku;
- 2) wyegzekwowanie od przewoźników obowiązku zamieszczanie informacji o godzinach odjazdu na wszystkich przystankach wyszczególnionych w rozkładzie jazdy.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Starostę, w terminie miesięcznym od daty

⁶ Dz. U. Nr 235, poz. 1726

otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.